

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

أ. ثيمان صبرى نعمه
جامعة دهوك/ كلية اللغات- قسم اللغة الكردية
Jiman.naama@uod.ac

ب. د. مسعود جميل رشيد
جامعة دهوك/ كلية اللغات- قسم اللغة الكردية
Masood.jameel@uod.ac

الكلمات المفتاحية: شعر الأطفال، الصورة، الإيقاع، الوزن، القافية، التكرار، التوازي.

كيفية اقتباس البحث

نعمه . ثيمان صبرى , مسعود جميل رشيد , الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال, مجلة مركز بابل للدراسات الإنسانية, تشرين الأول ٢٠٢٦, المجلد: ١٦, العدد: ١٠ .

هذا البحث من نوع الوصول المفتوح مرخص بموجب رخصة المشاع الإبداعي لحقوق التأليف والنشر (Creative Commons Attribution) تتيح فقط للآخرين تحميل البحث ومشاركته مع الآخرين بشرط نسب العمل الأصلي للمؤلف، ودون القيام بأي تعديل أو استخدامه لأغراض تجارية.

مسجلة في
ROAD

مفهرسة في
IASJ

Stylistic Characteristics of Children's Poetic Texts

JIMAN SABRI NAAMA

University of Duhok / College of Languages

Languages

- Department of Kurdish Language

Masood.jameel@uod.ac

MASOOD JAMEEL RASHEED

University of Duhok / College of

- Department of Kurdish Language

Jiman.naama@uod.ac

Keywords : Children's Poetry, Poetic Image, Rhythm, Meter, Rhyme, Repetition, Parallelism.

How To Cite This Article

NAAMA ,JIMAN SABRI ,MASOOD JAMEEL RASHEED , Stylistic Characteristics of Children's Poetic Texts ,Journal Of Babylon Center For Humanities Studies, October 2026, Volume:16, Issue 10.

This is an open access article under the CC BY-NC-ND license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.](#)

المخلص:

تتناول هذه الدراسة تحليل الخصائص الأسلوبية للنصوص الشعرية في أدب الأطفال، حيث يعد الصورة و الإيقاع ركيزتين أساسيتين في بناء القصيدة. تهدف الدراسة بشكل رئيسي إلى بيان كيفية توظيف هذين العنصرين في شعر الأطفال لإنتاج نص حي يتلاءم مع قدرات الطفل الاستيعابية وإدراكه. وتعتمد الدراسة المنهج الوصفي التحليلي، مستفيدة من معطيات النظرية الأسلوبية في تحليل اللغة والصورة والإيقاع بوصفها عناصر جوهرية في التكوين الشعري.

أظهرت أهم نتائج البحث أن شعر الأطفال يزخر بصور متنوعة تتيح للطفل التفاعل مع القصيدة بحواسه كافة، ولاسيما الصور البصرية والحركية التي تلعب دورا كبيرا في تفعيل خيال الطفل. ومن جانب آخر، يبرز الإيقاع بنوعيه: الخارجي (الوزن والقافية) والداخلي (التكرار والتوازي) كأدوات محورية لخلق الموسيقى الشعرية وتوكيد المعاني وترسيخها في ذهن الطفل.

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

وخلاصة القول، إن أسلوب صياغة الصورة والإيقاع في النصوص المختارة يتناسب مع المستوى العقلي والادراكي للطفل، بحيث تم الحفاظ على التوازن بين بساطة اللغة والجمالية الفنية.

يهدف البحث بشكل أساسي إلى تحديد كيفية استخدام الكاتب لهذه الأدوات والخصائص لإنشاء نص مؤثر يتناسب مع فهم الطفل ونظراته للعالم، ويؤدي في الوقت نفسه دورًا تعليميًا وفنيًا. يُعرض البحث ضمن إطار عدة محاور رئيسية، تشرح الجوانب النظرية للصور، وأنواعها، والإيقاع وأنواعه. ثم يُطبق البحث بطريقة تحليلية وعملية على عدد من القصائد المختارة من مجلة "سفورا" للوصول إلى نتائج علمية حول كيفية استخدام هذه الخصائص وتأثيرها على الأطفال.

Abstract:

This study analyzes the stylistic characteristics of poetic texts in children's literature, where imagery and rhythm are considered the two primary pillars of poetic construction. The main objective of the study is to demonstrate how these two elements are employed in children's poetry to produce a vivid text that aligns with a child's perception and understanding. The research adopts a descriptive-analytical approach, utilizing stylistic theory to analyze language, imagery, and rhythm as fundamental components of poetic structure.

The most significant findings of the study indicate that children's poetry is rich in diverse imagery, allowing children to engage with the poem through all their senses—particularly through visual and kinetic (motion) imagery, which plays a major role in stimulating the child's imagination. On the other hand, rhythm—in both its external (meter and rhyme) and internal (repetition and parallelism) forms—serves as a key tool for creating poetic music, emphasizing meanings, and reinforcing them in the child's mind. In short, the stylistic formulation of imagery and rhythm in the selected texts corresponds to the child's cognitive and intellectual level, maintaining a balance between linguistic simplicity and artistic beauty.

The main purpose of the research is to determine how the writer has been able to use these tools and characteristics to create an effective text that fits the child's understanding and worldview, and can play an educational and artistic role at the same time. The research is presented within the framework of several main topics, in which theoretical aspects of images, types of imagery, rhythm and its types are explained. Then it

will be applied in an analytical and practical manner on a number of selected poems from Svora magazine to reach and determine scientific results on how to use these features and their effect on children.

تایبه تمه ندیڤن شیوازگه ری د هۆزانا زاروکان دا

فه کۆلینه کا مستهله ژ ناما دکتورایی

پ. د. مسعود جمیل رشید

م. ژیمان صبری نعمه

زانکۆیا دهوک / کۆلیژا زمانان – پشکا زمانی کوردی
زانکۆیا دهوک / کۆلیژا زمانان – پشکا زمانی کوردی

Masood.jameel@uod.ac

Jiman.naama@uod.ac

پۆخته:

ئهف فه کۆلینه ده رباره ی شروقه کرنا تایبه تمه ندیڤن شیوازی یڤن تیکستین هۆزانی که د ئه ده بی زاروکان دا. وینه و ریتیم وه کو دوو بنه مایڤن سه ره کیڤن ئافاکرنا هۆزانی دهینه هژمارتن. ئارمانجا سه ره کی یا فه کۆلینی، دیارکرنا وی چه ندی یه کا چه وا ئهف هه ردوو ره گهزه د هۆزانی زاروکان دا دهینه بکارئینان بو به رههم ئینانا تیکسته کی زیندی کو ل گهل وه رگرتن و تیگه هشتنا زاروکی بگونجیت. فه کۆلین پشت به ستی ل سهر ریبارا وه سفی شروقه کاری دکهت ب مفا وه رگرتن ژ تیورا شیوازگه ری بو شروقه کرنا زمان، وینه و ریتیم وه کو ره گهزین سه ره کی یڤن ئافاکرنا هۆزانی. گرنگترین ئه نجامین فه کۆلینی دیاردکهن، هۆزانا زاروکان یا دهوله مهنده ب وینه یڤن جوراوجور، ئهفه دهیته ئه گه رهک کو زاروک ب هه می هه ستین خو ل گهل هۆزانی بژیته، ب تایبه تی ژ وینه یڤن دیتی و لڤوک، کو روله کی مه زن د زیندی کرنا خه یالا زاروکی دا دگین. ژ لایه کی دی فه، ریتیم ب هه ردوو جورین خو فه ده ره کی (کیش و سه روا) و نافخوپی (دووباره کرن و هه فته ری) ئامرازین سه ره کی نه بو دروستکرنا موزیکا هۆزانی و جه ختکرنا ل سهر واتایان و چه سپاندنا وان د میشکی زاروکی دا. ب کورتی شیوازی دارشتنا وینه و ریتیم د تیکستین هه لپژارتی دا، ل گهل ئاستی هزرکرن و تیگه هشتنا زاروکی دگونجیت، ب رهنگه کی کو هه فسه نگی دناقه را ساده ییا زمانی و جوانیا هونه ری هاتی هه پاراستن.

په یڤین سه ره کی: هۆزانا زاروکان، ریتیم، کیش، سه روا، دووباره کرن، هه فته ری.

پیشه کی:

هۆزانا زاروکان بواره کی هه ره سه ره کی و گرنگه د ئه ده بی زاروکان دا، ئهف جوره ئه ده به بیتی ئامرازه کی خو شی و دهم بوراندی نینه، به لکو جیهانه کا تیکه له ژ وینه و موزیکی، ئارمانجا وی ژ گه شه پیدانا خه یال، هه ست و سۆز و لایه نی ده روونی ی زاروکی یه. هۆزانا زاروکان بو هندی بشیت کاریگه ری ل زاروکی و جیهان بینا وی بکهت، پیدی ب زمانه کی ساده و د هه مان دهم دا هونه ری هه یه، د کو بشیت په یامین په روه ده ی ب ریکا خو شی و دقالبه کی سه رنج راکیش دا بگه هینیت.

ئارمانجا سەرەكى يا ڤەكۆلىنى، دياركرنا وى چەندى يە كا چەوا نڧىسەر شايىنە ب رىكا فان كەرەستە و تايىبەتمەندىان، تىكستەكى كارىگەر ئاڧا بكەن كو ل گەل تىگەهشتەن و جىهان بىنيا زارۆكى بگونجىت، هەرەسا بشىت د هەمان دەم دا رۆلى پەرورەدەپى و هۆنەرى بگىرىت. ڤەكۆلىن د چارچوڧى چەند تەوەرەن سەرەكى دا دەيتە پىشكىشكرن، تىدا لايەنەن تىورى دەرپارەى وىنە و جورىن وىنەكرنى و رىتم و جورىن وى دەيتە شروڤەكرن. پاشان ب شىوہىەكى شروڤەكارى و پراكتىكى ل سەر هژمارەكا هۆزانىن هەلپژارتى ژ گوڤارا سڧورە دەيتە جىبەجىكرن بو گەهشتەن و دياركرنا ئەنجامىن زانستى ل سەر شىوازى بكارىنانا فان تايىبەتمەندىان و كارىگەرىا وان ل سەر زارۆكى.

تایبەتمەندییڻ شیوازی ییڻ تیڭستیڻ ھۆزانکی:

ٽيڪسٽين هُوزانڪي، جڳهه ڪي ديار و ٿاڪرا د ٿهدهبياتي دا ههيه، ٿه وري ژهر بڪارئينانا وي يا تايهت بو زماني و ريڪخستنا وي يا جوانڪاري. بهروڦاري ٽيڪسٽين ڦهگيرانڪي، د هوزاني دا شيوازي بڪارئينانا زماني ب خو دبيت ٿه گهرئ سهرهڪي گههاندنا واتاي. رولي ٽيڪسٽين هُوزانڪي بتي ڦهگوهاستنا هزاران نينه، بهلڪو ٿهزموونه ڪا جوانڪاري ڪو ب ريڪا زمانه ڪي خهملاندی، دهنگه ڪي موزيڪي و ويتهيه ڪي خهياي دروست دڪت. ب ڦي چهندي دشين بيژين، شيوازي ٿه نجامي وي ڪارليڪا دنافهرا ڪويراتيا واتاي و ريژهبنديا جوان دا پهيدادبيت، ڪو تيڊا دهنگ و ٿافهي و ويته رولي سهرهڪي دببن. وهڪو **رُومان ياكوبسون** دياردڪت، د هوزاني دا ٿهركي شعريه ٽي زاله، ڪو جهخت ل پهيامي ب خو دهپته ڪرن و گرنڪي ب ريڪخستنا نافخوي يا پهيفان دهپته دان(ياڪسون، ۱۹۸۸، ص ۳۱).

وڻيه و ريتم ب دوو ره گه زين سهره کيڻن ٽيڪسٽن ھوڙانکي دهينه ھڙمارتن، ڪو وان ڙ ٽيڪسٽن دي جودادڪن، ڙيه ڪو وان دوو ره هندن سهره کي پيڪڏينن ڪو واتايا ھوڙان ب ريڪا وان دهينه ٽافارن و گه هاندن. وڻيه ڪو لايه نئ واتا و خه يال پيڪڏينيت، ب ريڪا زمان مه جازي و وه سفن ههستي، ھوڙان دشيت تشي نه ديار بڪه ته تشته کي ههستي ڪري. ڙلايه ڪي دي ڦه، ريتم ب ڪاري

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

ريڤخستنا دهنگي و ده مي يا هوزاني رادبیت. ب ريکا کیش و سه روا، دووباره کرن، ههفته ریی ... هتد، لقينا زماني ريکدئيت ب في چهندي کاريگه ري ل خوانده فاني دکهت.

د هوزانين زاروکان دا، گرنګي ب ساده ي و رويا ههستي و کاريگه ریا سوزداري يا راسته وخو و ب ساناھي تيگه هشتي دهيتته دان. وینه د هوزانا زاروکان دا زوربه يا جاران پشتبهستي ل سهر ره گه زين ديار و بهرجهسته دکهت، وه کو سروس، ئاژل، زينگه ها دهو روبهر، لايه نين زيانا روزانه ب گشتي، بو هندي دا کو زاروک زوي و ب ساناھي بشيت تيگه هيت. ئەف چهنده ريکي ددهته خوانده فاني زاروک په يوهنديه کا هزري و سوزداري يا راسته وخو ل گهل هوزاني دروست بکن.

ب هه مان شيوه ريتمي زي جھه کي ديار د هوزانا زاروکان دا هه يه. کيش و سه روايي ريڤخستي، دووباره کرنا دهنگ و په يقين خوش، ... هتد، هاريکاريا زاروکی دکهن کو تيکستي زويتر وهربرگريت و حه ز خواندن و ژبه رکرن وئ بکته. ژ لايه کي دي فه، تايه تمه نديين موزيکي يين زماني هوزاني کو ب ريکا ريتمي دهينه دروستکرن، هاريکاري و پشته فانيا گه شه پيدانا زماني دکهن، سه رنجا زاروکی رادگرن، د هه مان ده م دا دووباره کرن زي تيگه هشتن و کارليکا سوزداري بهيز دکهت. بنيره (Fernandez-Fein & Baker, 1997).

ل دوماھي دشتين بيژين، بو شروقه کرنا تايه تمه نديين شيوازي، مفا ژ شيوازگه ري هاتيه وهرگرتن بو شروقه کرنا تيکستين هوزاني، ب گرنګيدان و ديارکرن تايه تمه نديين زماني و شيوه ي، کو وینه و ريتم ي دهينه ئافاکرن. شيوازناسي ئامرازين شروقه کرني يين پيدفي بو فه کولينا زماني، نه خشه يين دهنگي و ريڤخستنا کيش و سه رواي ل سهر ئاستي تيکستي، دابين دکهت. د هه مان ده م دا ديتنين فه کوله رين ئه ده ي زاروکان زي، هاريکارن بو شروقه کرنا وئ چهندي کا چهوا ئەف ره گه زه د ئه ده ي زاروکان دا دهينه ريڤخستن و شروقه کرن، چهوا کاريگه ري ل خوانده فاني زاروک دکهن. ب ريکا تيگه لکرنا فان بوچوونان، ئەف فه کولينه باس ل پيکها ته و ويني هوزاني ب گشتي دکهت. وینه و ريتم بتي وه کو دوو ره گه زين جوانکاري ناھينه ديتن، به لکو ئامرازين سه ره کي يين شيوازي نه، کو ئه زمونا جوانکاري و هزري و سوزداري د تيکستين هوزاني دا پيکدئين، ب تايه تي زي د ئه ده ي زاروکان دا.

تيک / وینه:

وینه ب تيک ژ ره گه زين سه ره کي دهربرينا زماني هوزاني دهيتته هژمارتن، ژبه رکو ريکه که کو خوانده فان دشتي ب ريکا -هه ريپنج ههستين خو- ههست ب واتايي بکته، نه ک بتي ب ريکا ميشکي خو. وینه، ئانکو زمانه کي وهسف ي جوراوجور کو ريکي ددهته خوانده فاني ب ريکا هه ريپنج ههستين خو ديمه نان ببينيت، دهنگان ببهيست، يان ههستين تامکرن و بيھنکرن و دهستکرن ب هه مان شيوه تاق بکته، کو ههست ب سوز و کارليکرين جهسته ي بکته. **ئييم، ئيچ، ئه برامز** دهرباره ي پيناسه کرنا وینه ديژيت: "وینه (يان کومه کا ونيان) دهيتته بکارئينان بو ئامازهدان ب هه مي وان تشت و سيفه تي ههسته وهر يين د هوزانه کي يان بهرهمه کي ئه ده ي دا ئامازه ي دهيتته کرن، ئەفجا چ ب ريکا وهسفکرنا راسته وخو، يان ئامازه پيدان، يان زي ب ريکا (ئامازهيين لوه کي) يين کو د ليکچواندن و خواستي دا هه نه" (Abrams & Harpham, 2012, p. 169). واته، وینه کرن بکارئينانا زمانيه بو ديارکرن وان تشت و سيفه تي مروف ب ريکا ههستين خو ههست

پندکته. وینه بتنی ب ههستی دیتنی فه گریدای نینه، بهلکو ههر پینج ههستین مروقی بخوفه دگریت، ب فی چهندی ژی رامانا ئهدهبی دبیته ئهزموننه کا ههسپیکری.

وینه وهکو پیکهاته کئ گرنک و کارلیکه ر دناقههرا زمان و خه یالی دا کاردکته، ریک ب ئاڤاکرنا وینه یین ههسته وهه ددهت ل جهی بکارئینانا دهسته واژه یین هزری یین پهتی-هشک-، ب فی چهندی ژی واتایی پتر نزیک و بهرجهسته دکته. وهکو جیفری لیج ئاماژه ب وی چهندی دکته کو وینه د هوزانی دا ژ ئهجامی خه یالا داهینه رانه یا نفیسه ری پهیدادبن و کاریگه ری ل خوانده فانی دکهن و ئه و ژی وان وینه یان وهردگریت و میشکی وی دهست ب شروفه کرن و ئاڤاکرنا رامانی دکته. دهبره ری فی چهندی دیژیت: "میتافور (خواستنا ئهدهبی یا نمونه یی، وینه یه که کو ژ نوی-تازه- د خه یالا هوزانفانی دا هاتیه ئافراندن" (Leech, 1969, p. 147). ب فی چهندی وینه د هه مان دهم دا کارتیکرنا سوزداری و لیکدانا رامانی د گوتارا هوزانی دا بهیژدکته. خوانده فانی ژی نهبتنی ب ریکا هزرکرنی د هوزانی دگهن، بهلکو ههست پئ دکهن و وهکو ئهزموننه کا ههسپیکری ل گهل دژین.

ههر د فی بیافی دا، کادن ئاماژه ب وی چهندی دکته کو وینه و وینه کرن دوو تیگه هین نزیکی ئیک و پیکهه گریداینه د ئهدهب و هونه ری دا، ب تیگه هشتن و نوینه رایه تیکرنی فه دگریداینه. وینه دشتی پئ دیتنی بیت وهکو تابلویه کی یان وینه یه کئ فوتوگرافی، یان ژی دشتی پئ په یی بیت کو دیمه نه کئ دیتنی ئاشکرا بکته. ل سهر فی بنه مای، بکارئینانا وینه یان هاریکاره بو خوانده فانی په یام و مه بهستا نفیسه ری ب دروستی وهریگری. ئهف وینه یه ب ریکا زمانه کئ وهسفی دهینه دروستکرن، ب واتایه کا دی، وینه کرن بکارئینانا زمانی به بو بهرجهسته کرنا هه می تشتا، کاران، ههستان، هزران و ههتا بارودوخین دهروونی ژی (Cuddon, 1979, p 322- 323). ب کورتی زمان دهیته بکارئینان بو نیشاندانا ههردوو لایه نین بهرجهسته و خه یالی.

وینه روله کئ گرنک د دیارکرن ناسنامه یا جوانکار یا هوزانی دا دگریت، ژبه رکو پشکدار پئ د دیارکرن سه قا و رامانا سیمبۆلی یا تیکستی دا دکته. وینه دشتی بارودوخ و رامانا تیکستی رۆن بکته یی کو پیدتی ب شروفه کرنا راسته وخو هه بیت. ب فی چهندی، وینه بتنی وهسفرن و خه ملاندن نینه، بهلکو پیکهاته کئ بنه رته یه د ئاڤاکرنا هوزانی دا. واته وینه یین ههسته وهه، ژ بنه مایین سهره کینه بو تیگه هشتنا زارۆکان بو ئهدهبی و ب تایبه تی ژی هوزانی، چونکی وهکو هاریکاره ک شیان ددهته زارۆکان بو دیتن و هزرکرنی د جیهانا تیکستی دا. وهکو پیری نودلمان ئاماژه پئ دکته، کو "خوانده فانی دشتن ئهزموننا خو دهوله مه ند بکهن و تیگه هشتنا خو زیده بکهن ب ریکا دروستکرن وینه یین میشکی: ب خه یالکرنا وی تشتی دهیته وهسفرن ب وی دروستیا کو په یقین تیکستی ری پئ ددهن" (Nodelman and Reimer, 2003, p. 57). ژبه ر هندی ژی ئهدهبی زارۆکان ب رهنه کئ گشتی پزانینان ب شیویه کئ دیار پیشکیش دکته "بو هندی هویرکاریین تایبهت سه بارهت شیوه، دهنک و رهنکی بدن، یین کو ریک ددهنه خوانده فانی بو خه یالکرنا وی جیهانا فیزیکی" (Nodelman and Reimer, 2003, p. 191). ب رهنه کئ دی بیژین، ئه و تیکستین بو زارۆکان دهینه نفیسین ب رهنه کئ بهر فره پشته ستی ل سهر زمانه کئ دیار و ههسته وهه دکهن، ژبه رکو ئهف وینه یه هاریکاریا زارۆکی دکهن کو وینه یین هزری دروست بکهن ب فی چهندی ژی پالپشتیا تیگه هشتن و په یوه ندیکرنا سوزداری دکهن.

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

ويته د ئهدهي زاروكان دا ب گشتي و دهوژاني دا ب تايهتي، ئهركه كي هزري و جوانكاري گزيگ دگيريت؛ چونكي خواندهفانين زاروك هيشتا د قوناغا گهشه پيدانا هزري و سوزداري دانه، ژبه رهندي ئه و زنده تر به رسقا وي زماني ددهن و وهر دگرن يي كو ئامازي ب تشتين ديار و ناسيار، ئه زموونين هه سپيكرى و كارين بهرچاف، دكهت. ژ لايه كي دي فه ئهف ويته كرنه شيانا ددهته هوژاني كو راماني ب شيويه كي بگه هينيت ل گهل سروشتي تيگه هشتا زاروكي بگونجيت، ب في چهندي ژي روئي زنده دكهت و لايه ني جوانكاري ژي دپاريزيت. ژبه ر في چهندي دشين بيژين، ويته وه كو ئيك ژ ميكانزمين سهره كيپن شيوازگهري دهيته هژمارتن كو هوژانين زاروكان دكهته تيگستين ساكار و سهرنجراكيش و واتادار.

1 - ويته كرنا ديتي:

ئهف جورى ويته كرنى، نفيسه ر بو فه گوهاستنا واتاي، پشت به ستنى ل سهر هه ستنى ديتي دكهت، ب ريكا دروستكرنا ويته يه كي كو كارتيكرنى ل هه ستنى بينيني يي وهرگري دكهت. ئهف جورى ويته ي، ئهركي وي ئافاكرا ويته يين هزري يين روته بو تشتا، كه سايه تيا يان جهى لدهف خواندهفاني كو وهرگرتنا وي ئاسانتر دكهت. ل سهر في بنه ماي دشين بيژين، ئهف ويته كرنه بهيژترين جوره، چنكو پتريا جاران ميشكي مروفي ب ويته يان كاردكهت. واته ئهف جوره زنده تر گرديايد ب ئهوان تشتين كاريگه ربي ل هه ستنى بينيني دكهن، وه كو رهنك، شيوه، قه باره، لقين و په يوه نديين جهى. لدويف بوچوونا ليندى ميله ر ويته بكارئينا زماني يه ب رهنكه كي كو كارتيكرنى ل هه ستنى مروفي بكهت، ويته هه مي ده ما نه بتني گردياي ديتي يه، بهلكو دببت هه ستنى تامكرن، بيهنكرن يان بيهستن .. هتد بيت. ئارمانج ژي ئه وه نفيسه ر ويته يه كي يان هه سته كي لدهف خواندهفاني يان د ميشكي وي دا دروست بكهت (Miller, 2001, p. 33). ب في چهندي دشين بيژين ويته ي ديتي ئه وه كا چ دهيته ديتن كو په يوه ندي ب شيوه، رهنك، قه باره ... هتد فه هه يه.

نموونه بو في جورى، هوژانا "په لاتينك" كومه كا په يفين (وهك: رهنكين، كهسك و سور، رهنكاورهنك، بوهارا پرشه نك، باغستان) ب خوڤه دگريت كو گردياي هه ستنى ديتي نه و پشكداري د ئافاكرا ديمه نه كي بهرچاف و روژ دا دكهن. ئهف په يفه پيڤكه توره كا واتادار دروست دكهن كو ل سهر بنه ماي رهنك، خهمل، سروشت و جواني ئافابوويه، ئه فه ژي ره گه زين سهره كينه بو ئافاكرا ويته يه كي هزري ل دهف زاروكي.

په لاتينكا رهنكينم

كهسك و سور و رهنكينم

په رين من رهنكا و رهنك

بوهارا من پرشه نكه

دفرم د ناف باغستانا

د ناف بيته نا گولستانا (مسته فا، ٢٠٠٩، ل ٢١)،

ديسان هوژانا "چيچي" ب ريكا په يفين (وهك: نيكي سور، كوربا مور، سپي، رند و جوان) ويته يه كي ديتي يي روژ ئافاكريه، كو وه سفكرنا وي پشتبه ستنى ل سهر رهنك و شيويه دكهت. ئهف ويته يه پشكداري د فه گوهاستنا هه سته كي ناخووي يي پاقر و ئارامي دا دكهت، ب في

چەندى ھاريكارە بۆ ئافكارنا ئەزمونە ھەستى يا تەواو كو دناقبەرا ديتن و ھەستەكرنى دا كۆم دبيت.

چيچى رندى جوانى من بگيرە ل جيهانى

دا بو ھەميا بيزم لافرا كوردستانى

چيچى ھات چيچا من

فردا ھات مالا من

نكلى وى سۆرە

كورىا وى مۆرە

سپيە رندە جوانە من ديتە ل ئەسمانا (ئاسيە، ۲۰۰۴، ل ۱۰)

ديارە د ھەردوو نمونان دا وئەيە ديتنى رۆلە كى سەرە كى د ئافكارنا جيهانە كا جوان و گەش و سادە دا دگيريت، كو ل گەل تىگە ھشتا زارۆكى دگونجيت. ل قيرى رەنگ، خەمل، جوانى و سروشت تىكەل دبن بۆ چىكرنا ئەزمونە كا ھەستەوەر كو ژ ھەستى ديتنى دەست پى دكەت تا دگە ھيتە ھەستەپىكرنى ب وى جيهانى، ب فى چەندى و ب رەنگە كى نەراستەوخۆ بوھايين ئەرپى (وەك: ھەستەكرن ب كەيفخوشى، ئازادى، زىنديبون، ھەزرىكرن، ئاراميا دەررونى) ل دەف زارۆكى پەيدادكەت. ئەفە وى چەندى دگە ھينيت كو وئەيە ديتنى وەكو دەرگە ھە كى دەيتە بكارئىنان بۆ كارلپكرن و بەرسفدانا سۆزدارى يا زارۆكى، نەك بتنى تىگە ھشتە كا ديتنى يا سادە.

2 - وئەكنا بھيستى:

ئەو وئەيە كارتيكرنى ل ھەستى بھيستى دكەت، ب رىكا وەسفكرنا ھندەك دەنگين جوراوجور وەكو دەنگين سروشتى، موزيك، دەنگين گيانەوهران يان ھەر جورە دەنگەك بيت. واتە ئەو وئەيە "پشت بەستنى ل سەر ھەستى بھيستى دكەت، دەنگ دبيتە ئامرازى وى، ئەو وئەيە كو دەنگا بكاردئىنيت بۆ وئەكنا-كىشان- پىكھاتەيىن خۆ" (خضر، ۲۰۰۴، ص ۱۹۵). ھەروەسا ليچ وەسا دبىنيت، وئەيە بھيستى د ھۆزانى دا ژ رىكخستنا دەنگى يا پەيڤا دروست دبيت، كو رەھەندە كى موزيكى ددەتە ھۆزانى ل دەمى خواندنى. ئەو ئامازە ب وى چەندى دكەت دووبارەبوونين دەنگى وەكو (سەروايا پيتين دەستپىكى، ھەماھەنگيا دەنگين بزىن و ھەماھەنگيا دەنگين نەبزوين، پشكدارى د ئافكارنا فى كاريگەريا بھيستى دا دكەن. ھەروەسا وى چەندى ژى دياردكەت، ھندەك پەيڤا دشين وەسفا دەنگين سروشتى بكەن ب رىكا (پەيڤين دەنگساز- Onomatopoeia) ئەفە ژى پەيوەنديا دناقبەرا دەنگ و واتاين دا بھيتر دكەت (Leech, 1969, p. 96). ب فى چەندى دشين بيژين، شىوازين دەنگى دبنە ئامرازين سەرە كى د ئافكارنا وئەيە بھيستى دا كو سيمايە كى ھەستى و جوانكارى ددەنە ھۆزانى، ب فى چەندى ژى تىكستى زىندى دكەت و دكەتە ئەزمونە كا دەنگى د خەيالى دا.

نمونە بۆ فى چەندى ھۆزانا "ديكو" پەيشين (ناھى دەنگى تە، تە قترنە كر دەنگە كى) كو گرئيداي ھەستى بھيستى نە، وەكو نيشانەيە كا دەمى بۆ ھايداركرنا زارۆكى ژ دەستپىكرنا رۆژى، ھاتينە بكارئىنان.

ديكو ديكو ديكى گەش

فا دەر بازوو شەفا رەش

چما ناهي دهنگي ته
رابه ژ في خهوا خوش
ديکي رهش و پتپتي
تو مهلاي گوندهکي
گوندي تهف مان بي نفيز
ته قيرنه کر دهنگه کي (ئيمچو، ٢٠٠٤، ل ٧)

ديسان هوزانا "بلبل" په يفتن (دهنگي بلبل، چيو چيو، ئاواز، شاهي، دهنگ خوهش) هه مي دکه فنه د بوارى موزيکي دا، جواني و خوشيا دهنگي نيشان ددهن. ب في چهندي دهنگي بلبل وهک سيمبولهک بؤ موزيکي، ههستين ئهريي وهکو کهيفخوشي، شادبوون و دلخوشي هاتيه نيشان دان، کو دهه مان دهم دا ئهکره کي جوانکاري و دهرووني بجه دئينيت. واته وئنه ههستي ئارامي و کهيفخوشي په يدادکته و کاریگهريه کا سۆزداری يا ناخۆبي دروست دکته.

دهمي ئه و مه دبيني
چيو چيو بؤ مه دخوينيت
دهنگي وي پر خوهشيه
وهک ئاواز و شاهي يه
ب رهنگي في بلبل
دارستان تهف خهملی
دي مينين ل دهروبه
دا بخوينيت ههروهه
بديتنا وي کهيف خوهشين
بدهنگي وي دلگهشين. (کوردی، ٢٠٢٤، ل ١٤)

وئنه ي دهنگي دههردو تیکستان دا ژ لاي ئه رکي قه د جودانه: د تیکستی دیکو دهنگ بؤ هشیارکرنی یه، ئانکو ئهکره کي فیکاري و رهفتاری ههیه. د دهمه کي دا د تیکستی بلبل، دهنگه کي خوش و موزيکي یه، ئهکره کي جوانکاري و سۆزداری ههیه. ب في رهنگي وئنه ي بهیستی دناقههرا ئاگه هدارکرن و خوشي دا تهواو دبیت، ئهقه ژه ئهزمونا ههستکرنی يا زارۆکی دهوله مه ند دکته و خزمه تا ئارمانجین پهروه ده یی و جوانکاري دکته.

3 - وئنه کرنا تامکرنی:

ئهف جوره، وان وئنه یان ب خۆفه دگريت يین په یوهندی ب ههستی تامکرنی قه هه ی. "ئهف وئنه یه ب ریکا ههلبارتنا وان په یقان دهیته کیشان یین کو کارتیکرنی ل مروفي دکهن کو ب ریکا ههستی تامکرنی بهیته ههستیپکرن" (Kusumaningrum, 2023, p. 167). ئهف وئنه یه ژ لاي نفیسهری قه د هوزانی دا دهیته بکارئینان بؤ هندی کارتیکرنی ل خواندهفانی بکته کو د میشکی خۆ دا ههست ب تامه کا دیارکری بکته، وهکو شری، تالی، سۆیری، ... هتد. ب في چهندي ئهف وئنه یه رامانه کا کویرتر ددهته هوزانی کو خواندهفان ب ریکا خه یالی ههست ب خوشی و تام وژی وهگرتنی بکته، ههروه کی مروفي ل دهمی خوارنی ههست ب وان تاما دکته.

هۆزانا "کینکا سهری سالی" په یقین (شرین، چیر، کریمه رهنګورهنګ، فیکو و شهریه و کیک) گریډای خوارنی نه، ههستی تامکرنی راسته وخو ل دهف زاروکی دتازرین. نهف وینهیه چهند نهکا دبینیت، پهیدا کرنا ئاره زویا خوارنی، گریډانا خوارنی ب هه لکه فیکو، نهه نګه سهری سالی، بهیزکرنا په یوه نډیځ خزان- خوارنا کیک ل گهل خزان، پهیدا کرنا ههستی دلخوشی. ب فیکو چهندی وینهی تامکرنی وه کو ههستی که دهیته فه گوهاستن بو نه زمونه کا سوزداری و جفاکی.

هه فیری شرین و نهرم هافیتن ناف فرنا گهرم

...

من دانن سهر وی میزی دا بدهم وه چیر و هیزی

....

پاشی ئیک ئیک، ریک و پیک خوار فیکو و شهریه و کیک (گولی، ۲۰۱۹، ل ۴)

هۆزانا "میشا هنگفینی" په یقین گریډای تامکرنی (وهک: شرین، هنگفین) ب خو فه دگریت. تیکست ب ریکا فی وینهی تامکرنی، نمونه یه کا پوزه تیف پشکیشی زاروکان دکته، کو میشا هنگفینی وه کو زینده وهره کی ب مفا بو مروف ددهته دیارکرن، ههروه سا کارکنا وی دگه هیته نه نجامین باش و شرین، هنگفین نه نجامی ماندی بوونا میشی یه. ژلایه کی دی فه په یوه نډیا گول و هنگفینی، سروشتی ب خوارنی فه گریډدهت.

میشی میشا هنگفینی

بی زیان و رهنګینی

تو هه فالاهه میان

شرینا ل بهر دلانی

شرینیا گولان دمیزی

هنگفینی ژی دهر دتیکو

د شانان دا چینی (روشدی، ۲۰۱۰، ل ۲۱)

وینهی تامکرنی د ههر دوو نمونان دا ب دوو شیواژین جودا دیاردبیت، د هۆزانا کینکا سهری سالی دا، تامکرن گریډای که یفخوشی و پشکداریا جفاکی یه. د دهمه کی دا هۆزانا میشا هنگفینی، کا، بهرهم و بوهایین رهوشتی دیاردکته. ب فیکو چهندی وینهی تامکرنی ژ ههستی تامکرنی بتی دهیته گوهورین بو ئامرازه کی په روه ردهی کو پشکداري د چه سپاندنا بوهایین جفاکی و رهوشتی دا دکته ل دهف زاروکی.

4 - وینه کرنا بیهنکرنی:

ئا فاکرنا فی جوروی وینه ی پشت بهستی ل سهر ههستی بیهنکرنی دکته، ب فیکو چهندی "کار ل سهر ههستی مه بی بیهنکرنی دکته و دفنا مه چالاک دکته. نفیسهر یان ئاخفتنکهر وان دهسته واژه یین په یوه نډی ب بیهنکرنی فه هه ی بکار دئینیت، دا کو وینه یان د میشکی خوانده فانان یان گوهداران دا دروست بکته" (Paudyal, 2023, p. 119). نهف وینهیه دهیته بکارئینان بو

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

هندی خوانده‌فان بشیت بیتنا تشتا چ خوش یان نه‌خوش بن د میسکی خو دا هه‌ست پی بکه‌ت،
ئه‌فه ژی دبیته ئه‌گه‌ری پیدابوونا په‌یوه‌ندیه‌کا هه‌ستی دناقبه‌را تیکستی و خوانده‌فانی دا.

هۆزانا "گول" په‌یشتن (بیهن خوش و دلفه‌که‌ر) ب شیوه‌یه‌کی راسته‌وخو بیه‌نی و کاریگه‌ریا وی
یا ده‌روونی دیاردکه‌ن. د تیکستی دا بوهای گولی وه‌کو ره‌گه‌زه‌کی جوانی د مال و باخچه‌یان دا
ده‌یته‌ دیارکر، هه‌روه‌سا کاریگه‌ریا وی یا ده‌روونی ژی دیاردکه‌ت کو پشکدار پی ئارامی و گه‌شبوونا
دلان دا دکه‌ت، ژ لایه‌کی دی قه‌ په‌یوه‌ندی دناقبه‌را گولی و ئه‌فین و به‌خته‌وه‌ری دا بوهاین وان
بوهاین جوانکاری به‌یزدکه‌ت.

گول ره‌وشا ناف مالانه

نافی وی چه‌ند جوانه

گه‌له‌ک جور و رهنگ هه‌نه

ل ناف باخچا دمشه‌نه

بیهن خوش و دلفه‌که‌ر

ره‌نگ جوان و سۆر و زهر

گول نیشانا ئه‌فی

خوشیا ده‌سپیکا ژینی. (ئه‌بابه‌کر، ٢٠٠٥، ل ٩)

ب فی چه‌ندی، وینه‌ی بیهنکری ژ هه‌ستکر ب بیهنکری ده‌ریاز دبیت و وه‌کو ئامرازه‌ک بو
ده‌رینا بوهاین جوانکاری و سۆرداری ده‌یته‌ بکارئینان.

5 - وینه‌کرنا ده‌ستکری:

ئه‌ف جوهره‌ پشت به‌ستنی ل سهر هه‌ستی ده‌ستکری دکه‌ت، ئه‌فه ژی ب ریکا وان تشتن
مرووف ب ده‌ستکری دشت هه‌ست پی بکه‌ت، وه‌کو نه‌رمی و زقری، ته‌ری و هشکاتی، ره‌قی و
سستی، گهرم، سار و گه‌له‌ک لایه‌نن دی یین فیزیکی. ئافاکرنا فی وینه‌ی ل سهر فان تشتن
به‌رجه‌سته رادوه‌ستیت، کو دبیته هۆکاره‌ک خوانده‌فان هه‌ست بکه‌ت ئه‌و ب خو ده‌ست دده‌ته
وی تشتی ده‌یته وه‌سفکر (علیوی و مه‌دی، ٢٠٢٣، ص ١٧٠). ئه‌ف وینه‌یه‌ گریدای نیشاندانا
هه‌ستین جه‌سته‌یه‌ و ب ئه‌زمونا جه‌سته‌ی یا راسته‌وخو قه‌ گریدایه‌.

هۆزانا "به‌رخ و کار" په‌یشتن (پیرت و هری) حه‌زا ده‌ستکر و نیزیکیبون و کارلیکری
پیدادکه‌ت، ئه‌فه ژی دبیته ئه‌گه‌ری چیکرنا هه‌فالینی دناقبه‌را زارۆک و ئاژه‌لی دا.

پیرت و هری ددرژن

ده‌شیارن نه‌کو دگیزن (گه‌ره‌گوهری، ٢٠٠٨، ل ٢٦)

ب هه‌مان شیوه هۆزانا "به‌رخ من" هریا نازک هه‌ستکر ب ئارامی و نازکی و نه‌رمی ل ده‌ف
زارۆکی په‌یدا دکه‌ت.

هریا وی چه‌ند نازکه بو مه‌بکه‌نه جلکه (ئه‌رتیسی، ٢٠١٤، ل ١٣)

د ده‌مه‌کی دا وینه‌ی ده‌ستکری د هۆزانا "گولا باخچ من" په‌یشتن (ستری، نه‌ویرم ئه‌وی
دده‌ست که‌م، ئاف دده‌م) په‌یشتن گریدای هه‌ستی به‌رکه‌فتن و ده‌ستکری نه‌، ستری ئامازنه‌ بو
زقری و ئیشانا جه‌سته‌ی، هه‌روه‌سا ئافدان و ده‌ست نه‌کر ئامازنه‌ بو کارلیکری مادی ل گه‌ل
گولی و ئافی. ب فی چه‌ندی ژی ئه‌ف وینه‌یه‌ زارۆکی هشیاردکه‌ت کو هه‌نده‌ک لایه‌نن سروشتی

ب ئیشن یان د رهقن، لهورا پښدغه خو بپارښت، ستری ژی د تیکستی دا وهکو پارښتین گولی هاتینه نیشان دان کو زاروکی فږدکهت نابیت هر تشته کی جوان دهست بکهت. ب فی چهندي ژی سنوره کی ههستهوهر ب ریکا جوداهي دناقهرا دیتنا جوانی و دهستلیدانا ب ئیش و ئازار دروست کریه.

گولا باخچی من فینه...

تاکین وی خر سترینه

نهویرم ئهوی ددهست کهم

خه ملا وی یا رهنگینه

جاران ئهوی ئاف ددهم (ههوار، ۲۰۲۱، ل ۲۴)

وینه دهنکرنی د ههردوو نمونین بهرخ و کار و بهرخ من ههسته کی نازک و نازیک، نهرماتی و سفکی نیشان ددهن کو ئهرکه کی جوانکاری و کارلینکری ههیه، لی د نمونا گولا باخچی من وینه دهنکرنی روله کی پارښتین و پهرهدهی دگرت، کو دناقهرا ههستی جوانی و نهرماتی گولی و زفریا ستری دا، جوهره ههسته نگیه کی چیدکهت کو زاروک ههست ب جوداهیا بهرکهفتنن جودایین سروشتی دکهت.

6 - وینه لښک:

ئهی جورئ وینه کرنی، په یوهندیه کا راسته وخو ب چالاکین جهسته یی و لښکی فه ههیه. وینه لښک ئه و وینه هه کو ههستی لښکی، گریبون ماسولکان یان ههستی جهسته یی ب بزافی لدهف خواندهفانی په بیدادکهت. ئهف وینه هه دیته ئه گهر خواندهفان ب شیوهیه کی جهسته یی ل گهل هوژانی بژیت، نهک بتی وهکو وینه هه کی راوهستای ببینیت (Perrine, 1969, p. 54). ب کورتی ئهف وینه کرنه زیدهتر په یوهندی ب لښکین جهسته یی و ماسولکان و تشین دهرقه ههیه وهکو ریشه چوون، بازدان، پیلین دهریای، لښکین داران ... هتد.

د هوژانا "ئز میرمه" گهلهک په یقین گریدای بزاف و کاری ب خوڤه دگرت وهکو (کاردکهم، باردکهم، دگهرم، دیارم، دروینم)، ئهف په یقه هه می دهریای بزاف و کارکرنی نه، ب فی چهندي ژی میری وهکو سیمبولهک بو چالاکي و کارکرنی دایه نیاسین. ئهف وینه هه زاروکی فیری بهرپرسیارهتی دکهت کارکرن بهردهوام و بزافین ب راوهستیان.

ئز میرمه میرمه شهف و روژا دکاریمه

کاردکهم و کاردکهم گهنم و جی باردکهم

ئز کارکهر و رینجههرم هه می جها دگهرم (مشهختی، ۲۰۱۰، ل ۷)

ههروهسا هوژانا "چوچک" په یقین گریدای بزافی ب روژی دیاردین (وهک: چیکه هیلینکی، وهره، هشیارکه، کوریکا خو بهژینه) ئهفه هه می کار و لښکین چوچکی به جهسته دکهن. ب فی چهندي چوچک وهکو زیندهوهرکی چالاک و ب بزاف دهیته نیشان دان، ب فی چهندي تیکست ژ وهسفه کا جیگر دهیته گوهارتن بو دیمه نه کی زیندی.

تو چیکه هیلینکی ژزلان

ل سهر دارا هنداف جوکی

بکه ویج ویج سپیده هیان

هشياركه پیری و گوندیا

وهه ببه ههفالا من

دی دهه ته نان و تیا

کوریکا خو بههژینه

ئاواژین خووش تو بخوینه (توڤی، ٢٠٢٢، ل ١٧)

وینه د ههردوو تیکستان دا ب رهنهگه کړی روڼ دیاردیبت، د نموونا چوپچکې دا بزاقه کا کهیفخووش و سڅکه، ئهکرکه کړی جوانکاری و کارلیکړنې دگړیت، د نموونا میړنې دا بزاقه کا بهردهوام و **رژده**، ئهکرکه کړی پهروهردهپی و رهوشتی دگړیت. وینه یې لښی دناقههرا یاری، ژیان، کار کوششی دا دیاردیبت، ب ځې چهندي ژی، ئهف ئهزمونا ههستهوهر یا گریدای ب بزاقې څه، هاریکاره بو ئافاکرنا هشیاریا زاروکی.

7 - وینه یې ئورگانی:

وینې ئورگانی یان نافخوې ژ جورین دی دهیته جوداکرن کو پشت بهستی ل سهر ههرپنچ ههستا ناکهت، ئانکو په یوهندی ب ههستیڼ دهره کی وهکو (چاف، گوډ، دهف، دفن و دهست) څه نینه، بهلکو په یوهندی ب لایه یې سوزداري مروفي څه ههیه و کارتیکنې ل نافخوېیا مروفي دکهت. ئهف جوړه وینه کرنه دهینه نیاسین کو "سهردهریې ل گهل دروستکرنا ههسته کی دیارکری یان سوزه کی د ناف ناخی خواندهفانی دا دکهت. ئهوه دهستهواژه یې دینه هوکار کو خواندهفان ههست ب دلتهنگی، ترسی، غهریبی، دلخوشی یان تهنانهت ههست ب بهرزهبوونې بکهت، بخوڅه دگړیت. هه می وینه یې ئورگانی گهلهک کاریگهرن ... وینه یې ئورگانی کا ل سهر چ ههستیڼ جهسته یې ناکهت بهلکو کار ل سهر سوزان- لایه یې سوزداری دکهت" (Paudyal, 2023, p. 120). ل فیری دشین بیژین ئارمانجا سهره کی یا فی جوری ئهوه، خواندهفان نه بتی وهسفه کی بخوینیت یان ههست ب دیتن یان گوهلپیوون یان تامکرنې بکهت، بهلکو ههست ب وی بارودوخی یان وی ئهزمونا نافخوې بکهت یا کو نفیسهر باس دکهت وهکو، دلخوشی، دلتهنگی، خهموکی، بهرزهبوون، ... هتد و لایه نیڼ دهروونی ب گشتی.

هوژانا "خهونا زاروکه کی" گهلهک په یقین دهریریې ژ بارې نافخوې و دهروونی ب خوڅه دگړیت (وهک: خهونین خواهش، من لهر بنقین، خهونا مه براسی هات)، کو دهریریې ژ لایه نیڼ کهیفخووشی، ئومید و دلنایې دکهن، کو گریدای خهونه کا ب کوومه ئهوزی بهختهوهریا گریدای نشتیمانی یه. ئهف وینه یه ئومید گه شبینی ل دهف زاروکی بهیز دکهت.

دا خهونین خواهش ببینم زاروکان ل خوه بجهمینم

سترانا وه بو ببیزم دگهل ئاواژان بریزم

خانیکه کی خواهش و پان وه کی هه یفا زور جوان

ژ ستیرکین گهش ئافاکهم کودران تیغه دلشادکهم

نافی وی بکهم کوردستان بو زاروکان دبستان

وار و هیلین و وهلات خهونا مه براسی هات (ئاسیهی، ٢٠٠٠، ل ٤)

وینه یې ئورگانی د تیکستی دا ههستیڼ کهیفخووشی و ئومیدی، کو ههستیڼ بهختهوهری و نافخوې نه، په یوهندی کا بهیز ب جیهانا نافخوې یا زاروکی څه ههیه، کو پشکداري د څه گوهاستنا

ئەزمونە کێ دا دکەت ژ ئاستی هەستین دەرەکی بۆ کویراتی دەرروونی و سۆزداری، ئەقە ژێ لایەنێ سۆزداری و پەرورەدەیی د تیکستی دا بهێژدکەت. ب ئی چەندی ژێ کارتیکی ل ناخۆیا زارۆکی دکەت.

ب کورتی، وێنەیی هەستەوەر د ئەدەبی زارۆکان دا تەواوەرین ئیکن، ئەق وێنەیه نه بتی بۆ جوانی نه، بەلکو بۆ ئاڤا کرنا ئەزمونە کا گشتگیرن کو (بینین، بهیستن، بیهنکرن، دەستکرن، تامکرن، بزاف و هەستین ناخۆی) پیکهه کۆم دکەت. ئەقە ژێ دبیتە هاریکارەک بۆ ئاڤا کرنا تیکستین پەرورەدەیی کو تیگههشتن و هزرکرن و کارلیکرا زارۆکی ل گەل هۆزانی بهێژ دکەن.

دوو/ ریتم:

ریتم ب ئیک ژ تایبەتمەندیین شیوازی یین سەرەکی یین هۆزانی دەیتە هژمارتن، ب ریکا دووبارەبوونا ریکخستی یا دەنگان و پیکهاتین زمانی دیاردبیت، موزیکه کا تایبەت دروست دکەت. لدویف ئینسایکلۆپیدیا بریتانیکا ریتم هاتیه پیناسه کړن کو "ریتم د هۆزانی دا، بریتیه ژ دووبارەبوونه کا ریکخستی، د چارچوڤهیه کێ دیارکری و ریکخستی دا، بۆ تایبەتمەندیین زمانی یین دەستینشانکری، کو زۆریه یا جارن تایبەتمەندیین دەنگی نه. سەرەرای وی چەندی کو پیناسه کرنا وی یا بزەحمەته، لی ریتم ب ساناهی ژ لای گۆهی و میشکی قە دەیتە جودا کړن، ژبەرکو وی ب خو بنه مایه کێ فیسۆلۆژی ههیه. ب رهنگه کێ گشتی ریکهفتن ل سەر وی چەندی هاتیه کړن ژ تایبەتمەندیین لفین و دووبارەبوون و شیواز (Pattern) پیک دهیت و ژ سروشتی هۆزانی وه کو پیکهاته کێ دەمی پیدادبیت. ریتم ب هەر پیناسه کړنه کێ بیت رهگهزه کێ بنه رەتیه د هۆزانی دا" (Britannica). ل سەر بنه مایه ئی چەندی دشین ییژین، ریتم زیده تر گریډای هۆزانی یه بنه مایه سەرەکی ئاڤا کرنا وی یه.

هەر دەر باره ی ریتمی، **سیمپسون** دیاردکەت کو "ریتم بریتیه ژ لفینه کا ریکخستی یا برگه یین بهێژه -ترپه- نبض- د دەمی دا، ب ریکا دوو لایه نین سەرەکی وه کهه فیا دەمی (واته دناڤه را ماوه یین دەمی یین ریک و پیک دا رویددهت) و دووبارەبوونی (واته هه مان ئەو ترپه یان لیدان جاروجار دووبارەدبنه قه) دهیتە دیارکړن" (Simpson, 2004, p. 15). هەرچه نده زۆریه یا قه کۆلەران زیده تر جهخت ل سەر کیش و سەر وای دکەن وه کو دوو رهگهزین ریتما هۆزانی، لی **سیمپسون** زیده تر بۆ دچیت کو ئەق ریتما هۆزانی ژ ئەنجامی لفینه کا ریکخستی یا ترپان (برگا) و ل سەر بنه مایه وه کهه فیا دەمی و دووبارەبوونی رادوستیت. واته سیمپسون پیکهاته ی ریتمی د هۆزانی دا ب ریکخستنا نه خشه یین دەنگی گریډدهت و ب تایبەتی ژ ریکخستنا برگه یین بهێژ و برگه یین بیهێژ، ب ئی چەندی ژ ههسته کێ لفین و زه لالی ددهته زمانی هۆزانی.

ریتم ب ریکا ته کنیکین جودا وه کو کیش، سەر وای، دووبارە کړن و ههفته ریبی دهیتە ئاڤا کړن، ئەو ژ ئامرازین شیوازگهری نه، نقیسه ر بۆ ریکخستنا دهنگی و زمانی هۆزانی بکار دئینیت. ب ئی چەندی ژ ریتم و موزیکه کا تایبەت دروست دکەت. ئەق ته کنیکه ب دوو شیوه یین سەرەکی دیاردبن، ریتما ناخۆ کو دووبارەبوون و ههفته ریبی ب خوڤه دگریت، ههروه سا ریتما دەرەکی کو کیش و سەر وای ب خوڤه دگریت. ژ لای زمانی قه د ههردوو ئاستین دهنگ و پیکهاته یی دیاردبن، هنده کجارا لایه نی واتی ژ ب خوڤه دگریت. ئاستی دهنگی زیده تر گرنگی ب دووبارە کړنا دهنگین

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

ههفشپوه و ریکخستنا دهنګ ددهت، د دهمه کی دا ئاستی پیکهاته یی ګرنگی ددهته ریکخستنا په یف و رسته یان، ئەفه هه می ژی پیکفه رۆله کی ګرنگ د بهرهم ئینان و گه هاندنا واتای د دبین. د ئەدهبی زارۆکان و ب تایه تی ژی هۆزانا زارۆکان، ئەف ته کنیکه ژ ره گه زین سه ره کی نه و رۆله کی ګرنگ د ئافکرنا موزیکا هۆزانی دا دبین، ب ئی چه ندی ژی هۆزان لدهف زارۆکی کاریگه رتر و ئاسانتر دبیت بو وه رگرتن و ژبه رکرئی.

1 - کیش:

کیش ب ئیک ژ ګرنگترین ته کنیکین هۆزان ل سهر دهیته ئافکرنا دهیته هژمارتن، پشت بهستی ل سهر سیسته مه کی ریکخستی دهنگی- برکه یان ته فعیله- یان دکهت، کول سهر ئاستی هۆزانی ب شیوه کی دیارکری و ریکخستی دووباره دین. ئەف چه ندی ژی دبیته ئە گه ری پیداکرنا ریتم و موزیکه کا دیارکری د هۆزانی دا. کیش وه کو تایه تمه ندیه کا هۆزانی، وه کو چارچوفه کی دهنگی په یقین هۆزانی تیدا دهیته ریکخستن، ئەوه وی سیفه تی ددهته هۆزانی کو یا گونجای بیت بو ستران و گوتی (انیس، ١٩٥٢، ص ١٩- ٢٠). ئەف تایه تمه ندی یه ژی گه له ک ل گه ل ئەدهبی زارۆکان دگونجیت.

د ئەدهبی زارۆکان دا، زۆربه یا جاران نفیسهر پشت بهستی ل سهر کیشین سفک و ساده و کورت دکهن کو ب روونی و ریکخستی دهیته نیاسین. ئەفه ژی کاریگه ری ل زارۆکی دکهت و دبیته هۆکاره ک کو ب ساناهی وه ربگریت و تیبه گه هیت و ژبه ربکهت. ب ئی چه ندی دشیاندا یه بیژین کو کیش ژ ګرنگترین ته کنیکه دهیته هژمارتن کو ئاواز و موزیکا هۆزانی پیک دئینیت، ئەفه ژبه ر وی بکارئینانا ریکخستی یا دهنگا بدهستقه دهیت.

هۆزانا "بیشه نگ" کیشا هه شت برکه یی وه کو کیشه کا جیگیر بکارهاتیه. د ئەدهبی زارۆکان دا کیشا برکه یی ب کیشا موزیکی یا سفک دهیته نیاسین. یه کسان یی برکه یان ریتمه کا ریکخستی په یادکریه کول گه ل بهیستن و هه ناسا زارۆکی یا کورت دگونجیت.

دارا منی بیشه نگ

گه له ک جوان و قه شه نگ

خه ملا ته یا پر شرینه

مینا که زیکا شۆربینه

داره کا به ژن بلندی

رهوشا به رئا فان و گوندی

سیبه را ته چه ندا هینه

ب في خهملی ههر بمینه

چووچکا هیلین چیکرن

لسهر تاکان یاری کرن (تۆره‌بی، ۲۰۱۲، ل ۱۷)

ل فیری کیش وه کو ئامرازه کی شیوازگه‌ری کاردکته کو پشکداریی د دروستکرنا ئاوازا هۆزانی دا دکته و ژبه‌رکرنا وی ئاسانتر دکته، ب في چهندي ژي کارلیکرنه‌کا ئه‌رینی یا ده‌روونی ل ده‌ف زارۆکی په‌یدادکته. ئه‌ف چهنده ب ریکا وی ریکخستنا جیگیر یا برگه‌یان ل سه‌رانسه‌ری هۆزانی ب ده‌ست فه ده‌یت. کیشا ریکخستی، هاریکاره بو ژبه‌رکرن و دووباره‌کرن، ب في چهندي ژبه‌رکرنا په‌یف و رسته‌یان ب سانا‌هی دکته. ژلايه‌کی دی فه، ئه‌و ئاوازا نه‌رم و سفک، هه‌سته‌کی ئارامی و ریک و پیکي ي دده‌ته زارۆکی، ب في چهندي ژي د هه‌مان ده‌م دا ئه‌رکه‌کی په‌ره‌وه‌رده‌یی-فیرکاری و جوانکاری دگیریت.

2- سه‌روا:

سه‌روا ره‌گه‌زه‌کی دی ي ریتما ده‌ره‌کی یه د هۆزانی دا، پشت به‌ستنی ل سه‌ر دووباره‌کرنا ده‌نگه‌کی دیارکری ل دوماهیا دیرین هۆزانی دکته. **ئیه‌ره‌یم ئه‌نیس** دیاردکته کو ئه‌و ده‌نگین ل دوماهیا دیرین هۆزانی ده‌ینه دووباره‌کرن، کو ب سه‌روا ده‌ینه نیاسین، رۆله‌کی گرنه‌گ د پیکینانا ئاوازا هۆزانی دا دبین ل گهل کیشی (أنیس، ۱۹۵۲، ۲۴۴). سه‌روا وه‌کو ته‌کنیکه‌کا ئافاکرنا هۆزانی گه‌له‌ک ل گهل سروشتی ئه‌ده‌بی زارۆکان دگونجیت، ژبه‌رکو ئه‌ده‌بی زارۆکان و ب تایبه‌تی ژي هۆزان پشت به‌ستنی ل سه‌ر دووباره‌کرنا ریتمه‌کا روون و ساده‌ دکته، ئه‌فه‌ ژي ب ریکا سه‌روایي بده‌ستفه‌ده‌یت. ژ لایه‌کی دی فه ئه‌ف دووباره‌بوونا ده‌نگی سه‌روایي ل دوماهیا دیرین هۆزانی گونجاندنه‌کا مۆزیکي دنابه‌را دیرین هۆزانی دا دروست دکته، دیسان پشکداریی د پیکفه‌گریدانا تیکستی دا دکته، هه‌ردیسان سروشته‌کی سترانکی دده‌ته هۆزانی. ئه‌فه‌ هه‌می پیکفه‌کاریگه‌ری ل زارۆکی دکهن و دبهنه‌ ئه‌گه‌ری راگرتنا سه‌رنجا وی ل سه‌ر هۆزانی و بابته‌ی وی، د هه‌مان ده‌م دا خۆشی وه‌رگرتنی ژ هۆزانی، بنیره (Nodelman, 2008, p. 233- 234).

هۆزانا "ملله‌تی مه‌" سه‌روا وه‌کو ئامرازه‌کی شیوازگه‌ری دبیته‌ هۆکاری دروستبوونا ئاوازا هۆزانی.

ملله‌تی مه‌ ئاشرینه

چیا وکانی و هنگفینه

ملله‌تی مه‌ کورد په‌روه‌ره

ل بن سیبه‌ر ئالایی زه‌ره

ملله‌تی مه‌ شوره‌شگیره

ته‌ف عه‌گید و شیر و می‌ره (نه‌فرۆز، ۲۰۰۶، ل ۸)

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

سهروايا هۆزانی جووت سهروایه کو دبیته ئه گهری نویبونا ریتمی، هۆزان یا درێژه ئه ف ته کنیکا سهروایی هاریکاره کو زارۆک ههست ب بیزارپی نه کهت و موزیکا هۆزانی زیندی بمینیت. ب ڤی چهندی سهروا موزیکه کاریکستی و خوش پهیدادکهت، هاریکاریا زارۆکی دکهت پیشبینیا دهنگین دوماهی بکهت. ههروهسا سهروایا ریکستی، سیمایه کی هۆنهری ددهته تیکستی، کو نیزیکی سترانی دکهت ب ڤی رهنگی ژبه رکنا وی ب سانا هیتر دکهت. ئه فه زی خوشیه کی ل دهف زارۆکی پهیدادکهت و دبیته هۆکاری کارلیکنا وی ل گهل هۆزانی. ب ڤی چهندی دشین بیژین، سهروا د هۆزانین زارۆکان دا ئه رکه کی شیوازگهری دبینیت، پشکدارپی د ئافاکرنا موزیکا هۆزانی دا دکهت، ههروهسا تیگه هشتن و ژبه رکنا تیکستی زی بهیژدکهت، ههروهسا وه کو ئالافه کی هۆنهری خزمهتا لایه نی پهروه ده پی و دهروونی دکهت. ب کورتی زارۆک ههست ب خوشی دکهت و د هه مان دم دا فیردبیت.

3- دووباره کرن:

دووباره کرن ب ئیک ژ دیارترین ته کنیکین ریتما نافخۆپی دهیته هژمارتن، ب ریکا دووباره کرنا دهنگ، په یف یان دهسته واژه یان دیاردبیت. دووباره کرن زیده باری بهخشینا ریتمه کا نافخۆپی بۆ تیکستی، رۆله کی گرنگ د دیارکرنا راما نا تیکستی دا دگیریت. د ئه ده پی زارۆکان دا، دووباره کرن بتی ته کنیکه کا هۆنهری نینه، به لکو بنیاته کی سه ره کی پی پروسه یا پهروه ده کرن و فیروونی یه. ئه ف شیوازه وه کو ئامرازه کی فیرکاری کاردکهت بۆ جیگیرکرنا هژرا زارۆکی ب ریکا دووباره کرنا په یف و دهسته واژه یان. ههروهسا وه کو ماریا نیکولایتفا دیاردکهت، دووباره کرن د ئه ده پی زارۆکان دا وه کو نه خشه یه کی میشکی (Cognitive Schema) کاردکهت، کو زانیاری پی به لاف د میشکی زارۆکی دا ریک دئخیت. ب ڤی چهندی زارۆک د شیت ب ریکا فان شیوازین دووباره بووی تیگه هشتنه کی بۆ ناسنامه یا خو و جیهانا دهو روبه ر دروست بکهت. هه ر ب ڤی ریکی زی ئه و وینه یی کو مه زان بۆ زارۆکینی دکیشن، د میشکی وان دا ره نگفه ددهت و جیگیردبیت. (Nikolajeva, 2016, p 54 & (Nodelman, 2008, p. 233).

هۆزانا "ق" (بابی باهۆزی، ٢٠٠٥، ل ١٨) ژماره ٧١ و هۆزانا "ن" (بابی باهۆزی، ٢٠٠٥، ل ١٨ ژماره ٧٦)، د هه ردو هۆزانان دا دهنگی (ق، ن) ب شیوه یه کی بهرچاف هاتیه دووباره کرن بۆ هندی زارۆک وه ربگریت و فیربیت. ل فیری دووباره کرن وه کو ئامرازه کی شیوازگهری ریتمه کا نافخۆپی دروست کریه بو هندی سه رنجا زارۆکی ب ریکا موزیکا دهنگی راکیشیت، د هه مان دم ئه رکه کی پهروه ده پی زی دگیریت، کو زارۆک ب ریکا هۆزانی فیری پیتن زمانی کوردی دبیت.

به فه ک جوان و قه شه نگ

چۆ سه ر به لکه ک ناف ئافی

کر قور قور و دنگه دنگ

سینگی خوه دا هه تافی

قورقور، قورقور، قورقور

ژ وئقه هات رووفی رهق

ل باقین خوه ددان لهق

...

نیر نیر ناره لو

نیشانا من نانه لو

چنه رهنگ و دهنگ بی من

گرنگم بزانه لو

دووباره بوونا په یفا (زانست) ل ده سیپکا نیفه دیران د هوزانا "زانست" ریتمه کا جیگیر دروست دکهت. زاروک ل گهل هه دووباره بوونه کی ههست ب گرنگی و هیزا په یفی دکهت، ئەفه ژی وی چهندي دگههینیت کو ریتم نه بتی بو ئافاکرنا موزیکا هوزانی یه، بهلکو په یامه کی ژی دگههینیت، ب فی چهندي ریتمی دگوهوریت بو په یامه کا جیگیر.

زانست هیزه، زانست شیانه

زانست تینه، زانست ژیانه

زانست فینه، زانست مانه

زانست کار و تیکوشانه (پیندرۆی، ۲۰۱۲، ل ۹)

دیسان هوزانا "بهرخي من" دووباره بوونا په یفا روله کی سهره کی د ئافاکرنا ریتما ناخوی و گه هاندنا واتای دا دگیریت. دووباره کرن د فی نموونی دا د چهنند ئاستین جودادا دیاردبیت کو هه ئیک ژ وان بو مه بهسته کا شیوازگه ری و دهروونی هاتیه:

بهرخو بهرخو بهرخي من خو تیک وهرکه سهروب

بهرخي من چهنند جوانه کنکو و خر و پانه

بهرخي من سپیه خوارنا وی ژ شیر یه

بهرخي من پی رهشه دهنگی وی چهندي خو شه (ئه رتیی، ۲۰۱۴، ل ۱۳)

دووباره بوونا دهسته واژه یا "بهرخي من" چهنند جارن په یوه ندییه کا سۆزداری دناقبه را تیکست و زارۆکی دا دروست دکهت، گهله ک جارن ئەف په یفه ژلای دهیک یان ماموستا یان که سین نیژیکی زارۆکی دهیته گوتن. ئەف دووباره بوونه جهخت ل نازکی و قیانی دکهت، د ئەنجام دا ههسته کی ئارامی و گرنگی پیدانی ددهته زارۆکی. ههروهسا جوره نیژیکی یه کی دناقبه را زارۆکی و بهرخي دا دروست دکهت، کو وینه یه کی جوان پی بهرخي ل دهف زارۆکی دروست دکهت. دیسان

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

دووباره کرنا (به رخوبه رخو) لایه نی بزاف و یاری ل گهل بهرخی دیاردکته، بۆ هندی زارۆک زیده تر نژیک و تیکه لی بابتهی هۆزانی ببیت، کو ههمی پیکه ژی ریتمه ک و مۆزیکه کا جوان دده نه هۆزانی. وه کو هاتیه دیارکرن، دووباره کرن د شیوازگه ری دا بۆ جه ختکرنی یه، د هۆزانی دا ب ریکا ئی دووباره کرنی وینه یی بهرخی د خه یالا زارۆکی دا جیگیر دبیت. ب کورنی دووباره کرن د هۆزانا بهرخی من ئامرازه کی هۆنه ری یه بۆ دیارکنا ریتما ناخو یا تیکستی، مه به ستا سه ره کی بتنی دهنگ نینه، به لکو د هه مان دم دا پهروه ردکنا هه ستین زارۆکی و چه سپاندنا وینه یین زمانی یه ب ریکا ریتمه کا نازک و خوش.

ل دوماهییا ئه ئی برگی دسیاندایه بیژین، کو دووباره کرن د ئه ده بی زارۆکان دا و ب تایبه تی د هۆزانی دا، هاریکاریا زارۆکی دکته کو زانیاریا د میشکی خو دا ریکبخت و ناسنامه یا خو بنیاسیت، ژبه رکو فیروون یی دووباره کرن ناهیته دیارکرن.

4 - ههفته ری: هه فسه نگیا پیکهاته یی:

هه فته ری ل سه ر بنه مای دووباره کرنا پیکهاته یین ریزمانی یین هه فشیه د ناف رسته یان دیرین هۆزانی دا ئافادبیت، ئه ف چهنده ژی جوره هه فسه نگیه کا ریتمی د ناف تیکستی دا په دادکته. د ئه ده بی زارۆکان دا و ب تایبه تی ژی د هۆزانا زارۆکان دا هه فته ری تایبه تمه ندیه کا سه ره کی یا شیوازی دهیته هژمارتن، کو ب ریکا "بکارتینا په یف و دهسته واژه یان رسته یین وه که هف (هه فشیه) ژ لای پیکهاته یی یان دهنگی یان واتای" (Al-Subhi, 2009, p. 1). ئه ف چهنده دبته هۆکاره ک بۆ چه سپاندنا هزا و ب خو فه گریدان و راکیشانا سه رنجا خوانده فانی یان وه رگری.

رۆلی هه فته ری نه بتنی د لایه نی فۆرمی یان شیوه ی دا دیاردبیت، به لکو د هه مان دم دا ئه رکه کی واتای ژی دبیت کو پشکداری د ریکخستنا زمانی و پیکه گریدانا تیکستی دا دکته، هه تا کو دشین بیژین ره گه زه کی سه ره کیه د گه هاندنا واتای دا و ب پیکهاته یا لۆژیکی یا زمانیه گریدایه. ئه ف چهنده ژی ب شیوه یه کی بهرچا ف د هۆزانا زارۆکان دا دیاردبیت، ژبه رکو پشت به ستی ل سه ر هه فسه نگیا دنا فبه را دیران دا دکته. ئه ف "هه فسه نگیا دریران ل گهل ئیک سیفه ته کی سه ره کیه د هۆزانا زارۆکان دا" (Al-Subhi, 2009, p. 1)، ئه ف ژی ئاواز و ریتما هۆزانی به یز دکته، ههروه سا دبته هۆکاره ک تیکست زیده تر یی گونجای بیت بۆ ستران و دووباره کرنی. وه کو هۆزانا "بیرهاتن پیری" ئه ف چهنده گه له ک ب رۆنی دیاردبیت، ئه وه هه فسه نگیا دنا فبه را دیرین هۆزانی دا، ژ لایه کی فه ریتم و مۆزیکه کا خوش دروست کریه، ژ لایه کی دی فه هاریکاره بۆ زیتر وه رگرتن و تیکه هشتنا رامانی ژی. د هۆزانی دا هه فته ری ب ریکا ره گه زین جودا ریتمه کا مۆزیک دروست کریه. بو نمونه هه فته ری د کیش و سه روا ی دا هه یه، هه می دیرین هۆزانی ب (من- من) ب دوماهی ده یین. ئه ف وه که هفیا کیش و دووباره بوونا دهنگی، مۆزیکه کا تایبه ت دروست کریه و کو کارتیکنه کا ئه ری ل زارۆکی دکته و خواندنا هۆزانی ب سانه ی دکته.

پیری گوت ئه ی نه فیین من

گافه کئی وهرنه دهف من

گوهر بدهن شیرهتین من

یان سه‌ربورتن ژینا من (بیری، ۲۰۲۱، ل ۱۶)

ژ لایه کئی دی قه، هه‌فته‌رییا پیکهاته‌یی ژێ د ریزین هۆزانی دا ده‌یتته دیتن، هنده‌ک پیکهاته هه‌فشیه دووباره‌کرینه:

خۆش‌حالییا ده‌یکا من

ده‌ستخوشتین بابی من

ب فی ئاوی ژینا من

به‌رز و بلند ما بۆ من

دیسان ژ لای واتی قه، هه‌فته‌رییا ئاسانکاری بۆ تیگه‌هشتنا زارۆکی دکه‌ت، د هۆزانی دا ئه‌و هه‌فته‌رییه هاریکاره‌کو زارۆک د واتایا وی بگه‌هیت و دمیشکی وی دا بمینیت، ژبه‌رکو زارۆک هه‌ز وان تیکستان دکه‌ت یین پێشبینی بۆ ده‌یتته کرن، وه‌کو ده‌هۆزانی ژێ دا دیار دبیت، ژ لایه‌کئی دی قه دیزین هۆزانی ب هه‌مان ئاواز لدویف ئیک دا ده‌ین. ب فی چه‌ندی دشین بیژین، هه‌فته‌رییا د هۆزانی دا هه‌فسه‌نگیه‌کئی ژ لایه‌کئی ده‌نگ و واتای قه دروست دکه‌ت، ئه‌و هه‌فسه‌نگیا دنابه‌را جیهانا زارۆکی و پیری دا ژ لایه‌کیه، و ئه‌و ریزکرنا پیکهاته‌یی، ریتمی دکه‌ته ئامرازه‌ک بۆ پاراستنا وان بیرهاتنان د میشکی زارۆکی دا. نه‌وه‌یین نوی دا

نموونه‌یه‌کا دی، هۆزانا "چپک" هه‌فته‌رییا سینتاکسی ب رۆنی دیاردبیت،

جارال سه‌ر ئه‌ورانم جارا ژێ ل ناف ده‌ریانم

جارال بن ئاخێ مه‌ جار مێه‌فانا کانێ مه‌ (سندی، ۲۰۲۲، ل ۱۷)

که‌ره‌سته‌یین هه‌ردوو نیقه‌دیز ب هه‌مان دارشتن (جار+ ئامرازی جهی+ ناف) هاتینه ریزکرنا. ئه‌ف هه‌فسه‌نگیه ریتمه‌کا به‌رامبه‌کاری په‌یدادکته‌ت، میشکی زارۆکی ل سه‌ر فی هه‌فسه‌نگی راده‌یت کو دبیتته ئه‌گه‌ری دروستبوونا ریتمی. ل فیزی هه‌فته‌رییا جه‌خت ل سه‌ر هه‌مه‌جوریا جهی دکه‌ت، بفی چه‌ندی نفیسه‌ر هه‌می جهان (ئه‌ور، ده‌ریا، ئاخ و کانێ) دکه‌ته ئیک یه‌که و ئیک بابه‌ت، کو ئه‌وژی بابه‌تی ژینا چپکا ئافی یه، ئه‌فه ژێ واتای گشتگیرتر و به‌یتر دکه‌ت. هه‌فته‌رییا سینتاکسی وه‌کو وانه‌یه‌کا ریزمانی کاردکته‌ت، زارۆک ب ریکا هه‌فته‌رییا فی ئافاکرنا رسته‌یان و بکارئینانا ئامرازان دبیت، ئه‌فه ژێ ژبه‌ر وی چه‌ندی یه‌کو تیکست ریزکرنا نموونه‌یی یا پیکهاته‌ین رستی پێشکیش دکه‌ت و دووباره‌ دکه‌ت. ژ لایه‌کئی دی قه هه‌فته‌رییا پیکهاته‌یی، ب ریکا دووباره‌بوونا یه‌که‌یین زمانی، وه‌کو نموونا به‌رخێ من کو پێشتر وه‌کو دووباره‌کرن هاتیه پێشکیشکرنا.

ب كورتی، ریتیم د هۆزانین گوڤارا سفۆره دا، نه بتی خهملاندنه کا دهه کی یه، بهلكو بنیاته کی شیواژگه ری و دهروونی یی بهیژه. ئەف ریتیمه ب ریکا کیشین برگه یی یین سفک و دووباره بوونا دهنگ، په یف و دهسته واژه یان، کارلیکه کا زیندی ل گهل ناخو یا زاروکی دکهت. ریتیم نه بتی موزیکی ددهته تیکستی، بهلكو د هه مان دهم دا دبیته پرهک بو گه هاندنا واتای، بهیژکرنا بیردانکی، چه سپاندنا جیگیری و دلخو شی ل دهف زاروکی، ب رهنگه کی کو زمان دبیته ئامرازه کی که یفخو شی، پهروه ده و فیروونی.

ئه نجام

- 1 - وینه یین دیتی و لڤوک، زیده تر ژ جورین دی دهوژانا زاروکان دا بهرچا ف دبن، ئەفه ژ ی بو وی چه ندی فه دگهریت کو زاروکی گه له ک چه ز رهنگ و لشی دکهت، ئەف جو ره وینه یه گه له ک ل گهل سروشتی گه شه یا زاروکی دگونجن.
- 2 - نفیسه رین هۆزانین زاروکان سه ره که فتیانه وینه یین تامکرن، بیهنکرن، بهیستن و دهستکرن بکارئینانه دا کو په یوه ندیه کا راسته وخو دناقه به را تیکستی و جیهانا زاروکی دا دروست بکهن، ئەفه ژی دبیته ئە گهری نژیکی بوونا زاروکی و تیکستی.
- 3 - وینه یی ئورگانی وه کو ره هه ندیه کی دهروونی کار دکهت، بکارئینانا وینه یی ئورگانی وه کو خو شی، دلشادی، ... وی چه ندی دیار دکهت کو هۆژانا زاروکان نه بتی گریدای جیهانا ده رفه ی زاروکی یه، بهلكو هه ستین ناخو ی و دهروونی یین زاروکی ژ ی ب خو فه دگرت.
- 4 - کیش و سه روا وه کو دوو ته کنیکین ئافکارنا ریتما هۆزانی، بنه مای سهره کی موزیکا هۆزانی نه، هه ره ئەف جو ره ریتیمه یه دبیته ئە گهر کو ژ بهر کرنا هۆزانی بو زاروکی یا بسانه ی بیت.
- 5 - دووباره بوونا دهنگ و په یفا بتی بو جوانی نینه، بهلكو وه کو ئامرازه کی دهینه بکارئینان بو چه سپاندنا واتایین سهره کی د میشکی زاروکی دا.
- 6 - فه کو لینی دیار کر هه فته ربییا ریزمانی د دیرین هۆزانی دا، جو ره کی ریتما وینه یی دروست دکهت. ئەف هه فسه نگیه دبیته هوکاره ک کو زاروکی هه ست ب جیگیری و موزیکه کا ریک و پیک د ناف تیکستی دا بکهت.

ژیدهر:

- 1 - ئاسیهی، لوقمان، (٢٠٠٠). خه ونا زاروکه کی، گوڤارا سفۆره ژماره ٢٦، دهزگه یی خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 2 - ئاسیهی، لوقمان، (٢٠٠٤). چیچی، گوڤارا سفۆره ژماره ٥٦، دهزگه یی خانی یی رهوشه نییری و راگه یاندنی.
- 3 - ئەبابه کر، به سام، (٢٠٠٥). گول، گوڤارا سفۆره ژماره ٧٦، دهزگه یی خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 4 - ئەرتیسی، په یبه ری، (٢٠١٤). بهرخی من، گوڤارا سفۆره ژماره ١٧٦، دهزگه یی خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 5 - أنیس، إبراهیم (١٩٥٢). موسیقی الشعر. القاهرة: مكتبة الأنجلو المصرية.

- 6 - ئۆرهپى، محەمەد، (٢٠١٢). بېشەنگ، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٦١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 7 - ئیمچو، فەرهاد، (٢٠٠٤). دیکو، گۆفارا سڤۆره ژماره ٥٦، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 8 - بابی باهۆزی، (٢٠٠٥). هۆزانا ق، گۆفارا سڤۆره ژماره ٧١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 9 - بابی باهۆزی، (٢٠٠٥). هۆزانا ن، گۆفارا سڤۆره ژماره ٧٦، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 10 - بیرى، رهمه زان کهنعان، (٢٠٢١). بیرهاتنن پیری، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٥١، نافهندا خانی یا رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 11 - پیندرۆپی، جگهرسۆز، (٢٠١٢). زانست، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٦١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 12 - توفی، زنار، (٢٠٢٢). چوچک، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٧١، نافهندا خانی یا رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 13 - خضر، فوزی، (٢٠٠٤). عناصر الابداع فی شعر ابن زیدون، مؤسسة جائزة عبدالعزيز سعود البابطين للإبداع الشعري، الكويت.
- 14 - روشدی، ئاههنگ موئیهه، (٢٠١٠). میشا هنگفینی، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٣١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 15 - سندی، سابەر، (٢٠٢٢). چپک، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٦١، نافهندا خانی یا رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 16 - علیوی، قحطان و مهدي، عدنان، (٢٠٢٣). مصادر و انماط الصورة الفنية في المقدمات الشعرية في كتاب (أدب الطف)، مجلة آداب الكوفة، العدد ٥٥ / ج٢.
- 17 - کوردی، جهمال، (٢٠٢٤). بلبل، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٨٦، نافهندا خانی.
- 18 - گهره گوهی، رهمه زان ئیسماعیل، (٢٠٠٨). بهرخ و کار، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٠٦، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 19 - گولی، مه سعود خالد، (٢٠١٩). کیکا سهری سالی، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٤٦، نافهندا خانی.
- 20 - مستهفا، لوزان نزار، (٢٠٠٩). پهلاتینک، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٢١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 21 - مشهختی، نهوزاد مهلا خهلیل، (٢٠١٠). ئەز میڕیمه، گۆفارا سڤۆره ژماره ١٣٦، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 22 - نهفرۆز، هاوکار نوری، (٢٠٠٦). مللهتی مه گۆفارا سڤۆره ژماره ٨١، دەرگهه خانی یی رهوشه نییری و راگه هاندنی.
- 23 - ههوار، یاسر، (٢٠٢١). گولا باخچی من، گۆفارا سڤۆره ژماره ٢٥٦، نافهندا خانی یا رهوشه نییری و راگه هاندنی.

- 4 2 - ياكسون، رومان، (١٩٨٨). قضايا الشعرية، ترجمة: محمد الولي و مبارك حنون، الطبعة الاولى، دار توبقال للنشر، الدار البيضاء، المغرب.
- 5 2 - Abrams, M.H. and Harpham, G.G. (2012). *A Glossary of Literary Terms*. 10th ed. Boston: Wadsworth Cengage Learning.
- 6 2 - Al-Subhi, A.S.R. (2009). *Parallelism in Selected Children's Poems by Eloise Greenfield: A Stylistic Study*. MA thesis. Umm Al-Qura University.
- 7 2 - Cuddon, J. A., (1979). *A Dictionary of Literary Terms*. Rev. ed. by Andre Deutsch, Penguin Books,.
- 8 2 - Fernandez-Fein, S. and Baker, L. (1997). 'Rhyme and Alliteration Sensitivity and Relevant Experiences among Preschoolers from Diverse Backgrounds', *Journal of Literacy Research*, 29(3), pp. 433-459.
- 9 2 - Kusumaningrum, E. (2023). 'Imagery and meaning in children's poetry anthology Letters from the Ocean', *Proceedings of the 2nd International Conference of Humanities and Social Science*, UIN Prof. K.H. Saifuddin Zuhri, Indonesia, pp. 161-170.
- 0 3 - Leech, G.N., (1969). *A linguistic guide to English poetry*. English Language Series. London: Longman.
- 1 3 - Miller, L. (2001). *Mastering Practical Criticism*. Palgrave Master Series. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- 2 3 - Nikolajeva, M. (2016). *Children's literature comes of age: Toward a new aesthetic*. Abingdon: Routledge.
- 3 3 - Nodelman, P. (2008). *The hidden adult: Defining children's literature*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- 4 3 - Nodelman, P. and Reimer, M. (2003). *The pleasures of children's literature*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- 5 3 - Paudyal, H.N.S. (2023). 'The use of imagery and its significance in literary studies', *The Outlook: Journal of English Studies*, 14, pp. 114-127.
- 6 3 - Perrine, L. (1969). *Sound and Sense: An Introduction to Poetry*. 3rd edn. New York: Harcourt, Brace & World.
- 7 3 - Simpson, P. (2004). *Stylistics: A Resource Book for Students*. London: Routledge
- 8 3 - <https://www.britannica.com/art/narratology>

source:

- ١- Asihi, Luqman, (2000). Khawna Zarokeki, Svora Magazine No. 26, Khani Institute of Culture and Media.
- ٢- Asihi, Luqman, (2004). Chiche, Svora Magazine No. 56, Khani Institute of Culture and Media.
- ٣- Ababakr, Bassam, (2005). Gul, Svora Magazine No. 76, Khani Institute of Culture and Media.
- ٤- Artisi, Paybere, (2014). My Lamb, Svora Magazine No. 176, Khani Institute of Culture and Media.

الخصائص الأسلوبية في نصوص شعر الأطفال

مجلة مركز بابل للدراسات الإنسانية ٢٠٢٦ المجلد ١٦ / العدد ١٠

- ٥Anis, Ibrahim (1952). Music of Poetry. Cairo: Egyptian Angelus Library.
- ٦Oray, Mohammed, (2012). Bishang, Svora Magazine No. 161, Khani Institute of Culture and Media.
- ٧Imchu, Farhad, (2004). Diko, Svora Magazine No. 56, Khani Institute of Culture and Media.
- ٨Babe Bahozi, (2005). Hozana Q, Svora Magazine No. 71, Khani Institute of Culture and Media.
- ٩Babe Bahozi, (2005). Hozana N, Svora Magazine No. 76, Khani Institute of Culture and Media.
- ١٠Biri, Ramadan Canaan, (2021). Birhatnen Pire, Svora Magazine No. 251, Khani Center for Culture and Media.
- ١١Pendroy, Liver Soz, (2012). Zanst, Svora Magazine No. 161, Khani Institute of Culture and Media.
- ١٢Tuvi, Znar, (2022). Çoçik, Svore Magazine No. 271, Khani Cultural and Media Center.
- ١٣Khader, Fuzi, (2004). Elements of Creativity in Ibn Zaydun's Poetry, Abdulaziz Saud Al-Babtin Award for Poetic Creativity, Kuwait.
- ١٤Roshdi, Ahang Muayyad, (2010). Mesha Hangvini, Svora Magazine No. 131, Khani Institute of Culture and Media.
- ١٥Sindhi, Saber, (2022). Chapk, Svora Magazine No. 261, Khani Cultural and Media Center.
- ١٦Aliwi, Qahtan and Mahdi, Adnan, (2023). Sources and design of the technical image in the poetic introductions in the book (Adb al-Taf), Kufa literature magazine, issue 55/c2
- ١٧Kurdi, Jamal, (2024). Bubble, Svore Magazine No. 286, Navanda Khani.
- ١٨Garaguhi, Ramazan Ismail, (2008). Barx u Kar, Svora Magazine No. 106, Khani Institute of Culture and Media.
- ١٩Guli, Massoud Khalid, (2019). Keka Sari Sale, Svore Magazine No. 246, Navanda Khani.
- ٢٠Mustafa, Lausanne Nizar, (2009). Platink, Svore Magazine No. 121, Khani Institute of Culture and Media.
- ٢١Mashakhti, Nawzad Mullah Khalil, (2010). I am Mary, Svora Magazine No. 136, Khani Institute of Culture and Media.
- ٢٢Newroz, Hawkar Nuri, (2006). Millet Magazine Svora No. 81, Khani Institute of Culture and Media.

- ٢٣Hawar, Yasser, (2021). Gula Baxche Min, Svora Magazine No. 256, Khani Center for Culture and Media.
- .٢٤Jacobson, Roman, (1988). Poetic Issues, translated by Mohammed al-Wali and Mubarak Hanoun, first edition, Dar Tubqal Publishing House, Dar al-Bayda, Morocco.
- ٢٥Abrams, M.H. and Harpham , G.G. (2012). A Glossary of Literary Terms. 10th ed. Boston: Wadsworth Cengage Learning.
- .٢٦Al-Subhi, A.S.R. (2009). Parallelism in Selected Children's Poems by Eloise Greenfield: A Stylistic Study. MA thesis. Umm Al-Qura University.
- .٢٧Cuddon, J. A., (1979). A Dictionary of Literary Terms. Rev. Fr. ed. by Andre Deutsch, Penguin Books.,
- ٢٨Fernandez-Fein, S. and Baker, L. (1997). 'Rhyme and Alliteration Sensitivity and Relevant Experiences among Preschoolers from Diverse Backgrounds', Journal of Literacy Research, 29(3), pp. 107–111. 433–459.
- ٢٩Kusumaningrum, E. (2023). 'Imagery and meaning in children's poetry anthology Letters from the Ocean', Proceedings of the 2nd International Conference on Humanities and Social Science, UIN Prof. K.H. Saifuddin Zuhri, Indonesia, pp. 101-1 161–170.
- .٣٠Leech, G.N., (1969). A Linguistic Guide to English Poetry. English Language Series. London: Longman.
- .٣١Miller, L. (2001). Mastering Practical Criticism. Palgrave Master Series. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- ٣٢Nikolajeva, M. (2016). Children's literature comes of age: Toward a new aesthetic. Abingdon: Routledge.
- .٣٣Nodelman, P. (2008). The hidden adult: Defining children's literature. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- ٣٤Nodelman, P. and Reimer, M. (2003). The pleasures of children's literature. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- ٣٥Paudyal, H.N.S. (2023). 'The use of imagery and its significance in literary studies', The Outlook: Journal of English Studies, 14, pp. 114–127.
- ٣٦Perrine, L. (1969). Sound and Sense: An Introduction to Poetry. 3rd edn. New York: Harcourt, Brace & World.
- ٣٧Simpson, P. (2004). Stylistics: A Resource Book for Students. London: Routledge
- ٣٨<https://www.britannica.com/art/narratology>

